

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef Stefan
Nazwisko: Oleksiewicz
Miejsce urodzenia: Grybów
Data urodzenia: 15-01-1929
Imię ojca: Józef
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta kontrolno-śledcze PUBP w Tarnowie w sprawie przeciwko Józefowi Oleksiewiczowi ps. "Groźny", "Tatar" i innym. Oleksiewicz był żołnierzem organizacji niepodległościowej Jana Dubaniowskiego "Salwa", grupa Andrzeja Szczypty "Zenita". Zatrzymany przez PUBP w Nowym Sączu 20.05.1947. W śledztwie, jak zeznał na Rozprawie Głównej, był "strasliwie bity". Tortury stosowane wobec niego podczas śledztwa to: "bicie, kopanie, polewanie wodą, przetrzymywanie w pojedynczej celi". Akt oskarżenia został sporządzony 08.09.1947 przez oficera śledczego PUBP w Tarnowie - Tadeusza Juraka. Oskarżony z art. 23, 259, 261 Kodeksu Karnego oraz z artykułu 1 paragraf 2 Dekretu z 13.06.1946, tj. o przynależność i udział w akcjach organizacji "Salwy". Akt oskarżenia został przekazany Wojskowej Prokuraturze Rejonowej w Krakowie. Po realizacji procesowej sprawę zakończono i akta złożono 08.02.1952 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 9626/I. Przejrejstrowano 19.11.1969 do nr 2586/III. Materiały zawierają oświadczenie z ujawnienia przed PUBP w Nowym Sączu z 10.03.1947 (Oleksiewicz otrzymał zaświadczenie nr 45779), a także doniesienia agenturalne m.in. od informatorów o ps. "WiS", "Szczery", gdyż po wyjściu z więzienia został on poddany inwigilacji. Obserwację zakończono 14.12.1955 w związku z tym, że "nie stwierdzono, by prowadził jakąkolwiek działalność antypaństwową". Informacje o biciu w czasie śledztwa znajdują się w aktach IPN Kr 110/2823.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/2475 (2586/III).</p>	

Akta prokuratorskie nadzoru w sprawie przeciwko Józefowi Oleksiewiczowi i innym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Oleksiewicza wydał 04.06.1947 podprokurator WPR w Krakowie kpt. S. Śliwa. Akt oskarżenia, nieznacznie zmieniony, zatwierdził 09.10.1947 podprokurator WPR w Krakowie kpt. Julian Turski. Sprawa została przekazana Wojskowemu Sądowi Rejonowemu w Krakowie, który 10.11.1947 częściowo uniewinnił, a częściowo umorzył postępowanie wobec Oleksiewicza. Od tego wyroku 14.11.1947 wniósł do Najwyższego Sądu Wojskowego skargę rewizyjną prokurator WPR w Krakowie pplk. Oskar Karliner, jednocześnie wnioskując do WSR w Krakowie o utrzymanie w mocy postanowienia o tymczasowym aresztowaniu Oleksiewicza. NSW postanowieniem z 10.01.1948 przyznał częściowo rację prokuratorowi, w części dot. umorzenia postępowania (podtrzymał część dotyczącą uniewinnienia Oleksiewicza). Sprawa dotyczyła jednej akcji organizacji "Salwy", w której Oleksiewicz brał udział. WPR w Krakowie sporządziła 10.04.1948 nowy akt oskarżenia i przesłała go do WSR w Krakowie. W dniu 23.11.1948 WSR w Krakowie skazał Oleksiewicza z art. 259 KK na 3 lata więzienia za udział w jednej akcji organizacji "Salwy". Po wyroku WSR w Krakowie z 10.11.1947 Oleksiewicz został zwolniony do domu, a po kilku dniach ponownie aresztowany.

Akta o sygn. IPN Kr 111/738 (Pr 1605/47).

Oskar Karliner (wł. Szyja Karliner), ur. 10.05.1907 w Drohobyczu, zm. 08.12.1988 w Tel Awiwie – prokurator wojskowy, zastępca Prezesa Najwyższego Sądu Wojskowego w latach 1949-1953, odpowiedzialny za mordy sądowe – więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Oskar_Karliner

---

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Oleksiewiczowi i innym. WSR w Krakowie, orzekając w składzie: przewodniczący - kpt. Jan Kolodziej oraz ławnicy - strz. Stanisław Siedlecki i strz. Zygmunt Pawłowski w swoim pierwszym wyroku z 10.11.1947 częściowo uniewinnił, a częściowo umorzył postępowanie wobec Oleksiewicza, jednak na skutek skargi rewizyjnej Oskara Karlinera, w dniu 23.11.1948 skazał Oleksiewicza na 3 lata więzienia. Oleksiewicz został osadzony w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, jednak 15.01.1949, w sytuacji odbycia już ponad połowy kary przez więźnia, WSR w Krakowie postanowił go zwolnić warunkowo z więzienia. Prok. WPR w Krakowie mjr Piotr Smolnicki vel Józef Holender (skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w getcie krakowskim i zdegradowany z pplk. do szeregowca) złożył wniosek o odwołanie warunkowego zwolnienia. Jako powód wykorzystany został donos Stanisława Sekóły, który informował, że Oleksiewicz ma zamiar powrócić do działalności niepodległościowej. W tej sytuacji WSR w Krakowie postanowieniem z 12.02.1949 odwołał warunkowe zwolnienie Oleksiewicza. W dniu 13.02.1949 został on ponownie doprowadzony do więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie. Jego prośba o zwolnienie z więzienia została pozostawiona bez biegu. Przeniesiony do obozu pracy w Jaworznie. Zwolniony po odbyciu kary, 13.06.1950.

Akta o sygn. IPN Kr 110/2823 (Sr 878/48).

Akta operacyjne PUBP w Strzelinie i WUBP/WUdsBP we Wrocławiu dotyczące Józefa Oleksiewicza, który po wyjściu z więzienia w 1950 osiedlił się na terenie woj. wrocławskiego i został poddany inwigilacji. Rozpracowany przy pomocy miejscowej agentury oraz informacji nadsyłanych z WUBP w Krakowie, dot. jego wcześniejszej działalności. Rozpracowanie zakończono i materiały złożono 14.06.1956 w Archiwum Wydz. X WUdsBP we Wrocławiu pod sygn. 69299/II.

Akta o sygn. IPN Wr 024/4325 (69299/II).

Charakterystyka nr 19, dot. organizacji Jana Dubaniowskiego ps. "Salwa" o nazwie „Żandarmeria”, opracowana w Wydz. "C" KWMO w Krakowie w latach 1975-1976. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Józefa Oleksiewicza ps. "Groźny", "Tatar", który występuje jako żołnierz organizacji niepodległościowej "Salwy", biorący udział w jej akcjach i ujawniony 10.03.1947 roku. Organizacja Dubaniowskiego była niezwykle aktywna. Wg szacunków UB przez cały okres jej istnienia należało do niej 110 żołnierzy. Posiadała - zwłaszcza w początkowym okresie - całą sieć współpracowników, informatorów, łączników. Żołnierze "Salwy" dokonali 138 akcji zbrojnych. W marcu 1946 roku na "Żandarmerię" było założone rozpracowanie agenturalne krypt. "Groźny", wykorzystano do niego kilkunastu informatorów, jednak bez oczekiwanych rezultatów. W związku z tym komuniści skoncentrowali się na połączonych akcjach UB, MO oraz KBW przeciwko organizacji "Salwy". W dniu 14.03.1947 Jan Dubaniowski ujawnił się wraz z kilkudziesięcioma żołnierzami swojej organizacji, a do pozostałych wydał odezwę, wzywającą ich do ujawnienia. Mimo to UB wkrótce zaczęła represje. W tej sytuacji Dubaniowski w sierpniu 1947 ponownie utworzył oddział zbrojny, którego został dowódcą. "Salwa" zginął w potyczce z UB w Rudzie Kameralnej 27.09.1947 przy próbie przeniesienia oddziału na teren Beskidu Sądeckiego.

Akta o sygn. IPN Kr 074/19 (19/X).

Charakterystyka nr 56, opracowana w latach 1978-1979 w Wydz. "C" KWMO w Krakowie, dot. organizacji niepodległościowej "Grupa Żandarmeria AK", dowodzonej przez Stanisława Piszczka ps. "Okrzeja". Współinicjatorem powstania oddziału był Marian Mordarski ps. "Ojciec", a w grupie znaleźli się także m.in. Andrzej Szczypka "Zenit" oraz Bronisław Bublik "Erwin", "Żar". Oddział przeprowadził wiele akcji, np. rozbicie posterunku SOK w Kamionce Wielkiej, rozbicie posterunku MO w Nawojowej, wysadzenie pomnika żołnierzy sowieckich w Nowym Sączu, likwidację kpt. Piotra Łukina, żołnierza sowieckiego kontrwywiadu wojskowego "Smiersz" i wiele innych. W kwietniu 1946 roku oddział został podzielony na 3 mniejsze, nad którymi dowództwo objęli: Bublik, Mordarski i Szczypka. Dwaj pierwsi podporządkowali się J. Kurasiowi ps. "Ogień", natomiast Szczypka działał w ramach oddziału NSZ "Żandarmeria" Jana Dubaniowskiego ps. "Salwa", a od stycznia 1947 roku również podporządkował się "Ogniewi". Akta zawierają kwestionariusz Józefa Oleksiewicza, który występuje jako żołnierz "Okrzei", grupa "Zenita", a następnie "Salwy", biorący udział w ich akcjach, w tym w likwidacji oficera LWP. Ujawniony 10.03.1947 w PUBP w Nowym Sączu. Zatrzymany 04.09.1947 za kontynuację podziemnej działalności, skazany przez WSR w Krakowie na 3 lata więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/55 (56/X).

Materiały administracyjne KWMO w Zielonej Górze, dotyczące organizacji niepodległościowych z innych województw. Oleksiewicz ps. "Groźny" występuje jako dowódca organizacji bez nazwy, działającej w 1947 roku na terenie Gorlic.

Akta o sygn. IPN Po 060/119 t. 40, 42 (162/35).